

Planificar l'Ebre

L'accés del socialista Salvador Illa a la presidència de la Generalitat comportarà, com les altres vegades que s'ha produït un canvi de govern, la remodelació de l'Administració tant en els àmbits centrals com en els perifèrics com està succeint els darrers dies. Això suposarà establir uns criteris de prioritat en la planificació i la gestió per als anys immediats en funció del programa polític del partit guanyador i els pactes establerts.

Josep Bayarri Raga,
periodista

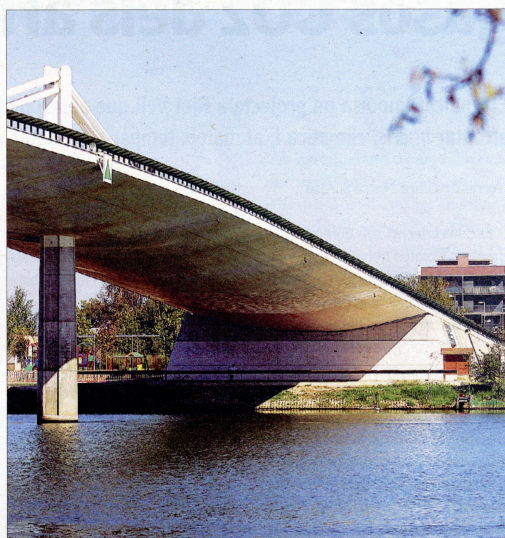
Deixant de banda el pla de reconstrucció de Tortosa per Regiones Devastadas (1941) de caràcter urbà, el primer estudi de planificació del territori fou a mitjan dècada dels seixanta promogut per l'anomenat Consejo Económico Sindical del Bajo Ebro (aleshores Baix Ebre+Montsià). El primer objectiu fou l'aprovació del Pla General d'Ordenació de Tortosa-Roquetes (1964) que permetés la construcció del Polígon Industrial de Campredó (1970) on es començaren a construir les primeres fàbriques a partir de 1973. El Polígon amb el "Plan de Saneamiento del Delta del Ebro" foren els dos motors per al desenvolupament del territori. L'actuació al Delta, a càrrec del Ministeri d'Agricultura, va consolidar l'extensa xarxa de camins existents, l'electrificació general, la millora de les infraestructures de rec i de bombament d'aigües. Una altra iniciativa amb la mateixa direcció fou el canal Xerta-Càlig (1972) per al regadiu a les planes del Montsià. Altrament, es promogueren importants actuacions a

la ciutat com l'Hospital (1974), la creació de la UNED (1973) o promoció del patrimoni amb la declaració de monuments nacionals dels Reials Col·legis, el Palau Oliver de Boteller i el conjunt del nucli antic; mentrestant, l'Ajuntament apostava per donar corda a l'activitat immobiliària amb promocions d'edificis singulars com Goya, Coliseum, la Torre, Bonfill, Orleans, Simpàtica, Patronat... alguns dels quals de dubtosa legalitat. Eren els darrers anys del franquisme.

El 1976 es va aprovar el Programa territorial promogut per l'Assemblea d'Entitats del congrés de Cultura Catalana a l'Ebre, darrere de la qual hi havia els partits polítics antifranquistes PSC, PSUC i CDC amb el suport dels moviments socials, la Cambra de Comerç i els Col·legis Professionals. El programa tenia un plantejament institucional com era el reconeixement de la Vegueria, les comarques de Ribera d'Ebre i Montsià, la segregació dels pobles del Delta, la promoció del dialecte i la consciència històrica del territori. Es manifestava en contra dels transvasaments i les centrals nuclears i apostava per la millora de les infraestructures i la construcció d'una

carretera de primer nivell que articulés el territori de nord a sud. Els primers governs de la Generalitat democràtica (Tarradellas i Pujol) feren realitat part del programa com la creació del Consell Intercomarcal, les comarques de Montsià i Ribera d'Ebre, les segregacions municipals, obres als ports de la Ràpita i l'Ampolla, l'hospital de Móra i especialment l'eix viari de l'Ebre entre Flix i Amposta i el Pont del Mil·lenari a Tortosa (1988).

Vint anys després, el 1999, el PSC de l'Ebre, per iniciativa de Pasqual Maragall, aleshores candidat a presidir la Generalitat, va promoure l'elaboració del Pla Estratègic per a les Terres de l'Ebre. Es va aconseguir la participació de prop de dos centenars de persones del territori majoritàriament experts en les diferents matèries, procedents de les quatre comarques, aplegats entorn de vuit comissions de treball. El treball fou element de referència per al primer Pla Territorial elaborat per tècnics de la Generalitat (2001), algunes de les seues propostes s'endegaren o es feren realitat durant els anys de govern socialista (2003-2010) com el nou pont sobre l'Ebre i l'anella del Delta. El Pla es va revi-

El pont Lo Passador fou la infraestructura més important del Pla Territorial del 2001. El Polígon Catalunya Sud ho fou del Pla Territorial del 2010.

sar el 2010. L'actuació més destacada fou la urbanització del Polígon Industrial Catalunya Sud (2003) que tot i el seu estancament per la crisi econòmica es va rellançar a partir de 2017 (Jabil, Florette, Kronospan...) i continua sent el projecte de futur industrial més important; ja es planteja la seua ampliació fins a les 300 hectàrees, dotant-lo d'accés a la xarxa ferroviària. Altres aspectes que contemplava el pla com a prioritaris eren la continuïtat de l'autovia A7 des de Vandellòs al Pa-

ís Valencià que ha estat abandonada pel govern central del PSOE sense que la Generalitat d'ERC la reivindicqués, mentre l'AP-7 col·lapsada continua sent font d'accidents.

Ara, el nou govern que s'ha de configurar per a les Terres de l'Ebre haurà de posar novament sobre la taula el plantejament i prioritització de projectes previstos al Pla Territorial de 2010, en part negligits els darrers anys, tot tenint present que el Pla s'ha de revisar obligatòriament per al 2026. ■